

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 4/14 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 19. augusta 2014

6

INFORMÁCIA O PLNENÍ HARMONOGRAMU A OPATRENÍ V SÚVISLOSTI S POKLESOM PRÍJMOV OD EKONOMICKY AKTÍVNEHO OBYVATEĽSTVA (EAO)

Dôvod predloženia:

realizácia uznesenia Dozornej rady
SP č. 39/03/13 z 18. júna 2013

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Informáciu o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO

Materiál predkladá:

Ing. Dušan Muňko
generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

informáciu o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO.

Predkladacia správa

Informácia o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO sa predkladá na základe uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne č. 39/03/13 z 18. júna 2013.

Obsahom predloženého materiálu je vyhodnotenie plnenia harmonogramu a opatrení prijatých v súvislosti s poklesom príjmov od ekonomicky aktívneho obyvateľstva k 31. júlu 2014.

Informácia o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO

Opatrenia Sociálnej poisťovne týkajúce sa poklesu príjmov od EAO a kontrolné mechanizmy (KM):

- 1. Posilnenie útvarov pobočiek vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu a zvýšenie počtu vykonaných kontrol odvádzateľov poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zamerané na plnenie odvodových povinností, oznamovacích povinností, povinností predkladať výkazy poistného a príspevkov.**

T: 01.07.2013

Z: sekcia ekonomiky, odbor ľudských zdrojov, riaditelia pobočiek

Plnenie: úloha splnená

KM: Správu o vonkajšej kontrolnej činnosti vyhotovovať na mesačnej báze

a) v období do marca 2014 na základe údajov predložených pobočkami

b) v období od apríla 2014 na základe údajov v IS JVP; zmena termínu - v období od júla 2014 na základe údajov v IS JVP

Plnenie: plní sa priebežne

Vonkajšia kontrola vykonaná zamestnancami pobočiek v júni 2014

V júni 2014 bolo kontrolovaných celkom **1 207 zamestnávateľov** a bolo vykonaných **1 211 kontrol**.

V porovnaní s mesiacom máj 2014 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 44 zamestnávateľov viac (za máj 2014 kontrolovali 1 163 zamestnávateľov), t.j. viac o 3,78% a vykonali o 45 vonkajších kontrol viac (za máj 2014 vykonali 1 166 kontrol), t.j. viac o 3,85%.

V porovnaní s priemerným mesačným počtom v roku 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 616 zamestnávateľov viac (za rok 2013 kontrolovali mesačne v priemere 591 zamestnávateľov), t.j. viac o 104,23% a vykonali o 615 vonkajších kontrol viac (za rok 2013 vykonali mesačne v priemere 592 kontrol), t.j. viac o 103,88%.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola kontrolovaná za **23 137** zamestnancov.

Z celkového počtu kontrolovaných zamestnávateľov (1 207) bolo **183** zamestnávateľov, ktorí predložili mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie až pri výkone vonkajšej kontroly (ďalej len „výkazy“). Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných **813** výkazov.

Kontrolou registračných listov zamestnancov a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP boli nedostatky zistené u **1 007** zamestnávateľov a zistených **1 745** chýb (nesprávne rodné číslo, nenahlásenie prerušenia poistenia, nesprávne dátumy prihlásenia alebo odhlásenia do a z poistenia, zamestnanec nebol odhlásený z poistenia vôbec, a pod.), ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Pri kontrole výkazov zamestnávateľov, opravili zamestnanci pobočiek Sociálnej poisťovne **14 173** chýb.

Kontrolou vymeriavacieho základu, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu bolo zistené dlžné poistné (nedoplatky na poistnom) v celkovej sume **65 993,47 EUR** a poistné zaplatené bez právneho dôvodu (preplatok) v celkovej sume **104 152,82 EUR**.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvarmi poistného rozhodnutím **predpísané dlžné poistné v celkovej sume 764 235,28 EUR**.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie v júni 2014 bolo uložených **255 pokút** v celkovej sume **15 652,48 EUR** a bolo vydaných **459 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **190 011,18 EUR**.

Na základe kontroly bolo uhradené poistné v júni 2014 v sume 610 443,56 EUR.

Vonkajšia kontrola vykonaná zamestnancami pobočiek v júli 2014

V júli 2014 bolo kontrolovaných celkom **1 260** zamestnávateľov a bolo vykonaných **1 262** kontrol.

V porovnaní s mesiacom jún 2014 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 53 zamestnávateľov viac (za jún 2014 kontrolovali 1 207 zamestnávateľov), t.j. viac o 4,39% a vykonali o 51 vonkajších kontrol viac (za jún 2014 vykonali 1 211 kontrol), t.j. viac o 4,21%.

V porovnaní s priemerným mesačným počtom v roku 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 669 zamestnávateľov viac (za rok 2013 kontrolovali mesačne v priemere 591 zamestnávateľov), t.j. viac o 113,19% a vykonali o 670 vonkajších kontrol viac (za rok 2013 vykonali mesačne v priemere 592 kontrol), t.j. viac o 113,17%.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola kontrolovaná za **22 398** zamestnancov.

Z celkového počtu kontrolovaných zamestnávateľov (**1 260**) bolo **160** zamestnávateľov, ktorí predložili výkazy až pri výkone vonkajšej kontroly. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných **652** výkazov.

Kontrolou registračných listov zamestnancov a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP boli nedostatky zistené u **777** zamestnávateľoch a zistených **1 803** chýb, ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Pri kontrole výkazov zamestnávateľov, opravili zamestnanci pobočiek Sociálnej poisťovne **11 250** chýb.

Kontrolou vymeriavacieho základu, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu bolo zistené dlžné poistné (nedoplatky na poistnom) v celkovej sume **62 464,52 EUR** a poistné zaplatené bez právneho dôvodu (preplatok) v celkovej sume **66 877,07 EUR**.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvarmi poistného rozhodnutím **predpísané dlžné poistné v celkovej sume 427 974,91 EUR**.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie v júli 2014 bolo uložených **387 pokút** v celkovej sume **31 170,24 EUR** a bolo vydaných **456 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **314 648,08 EUR**.

Na základe kontroly bolo uhradené poistné v júli 2014 v sume 1 199 076,24 EUR.

Sociálna poisťovňa prostredníctvom zhotoviteľa IS JVP intenzívne pripravovala automatizované vyhodnocovanie vonkajšej kontrolnej činnosti z IS JVP. Pre samotné automatizované vyhodnocovanie (štatistické zostavy) bolo potrebné v IS JVP upraviť a najmä doplniť funkcionality, ktorá sa používa pre spracovanie a vyhodnocovanie získaných údajov z vonkajšej kontroly. Pre rozsiahlosť týchto zmien príslušnej dodávky funkcionality nemohlo byť automatizované vyhodnocovanie vonkajšej kontrolnej činnosti zabezpečené od apríla 2014. Predpokladaný termín nasadenia tejto funkcionality v IS JVP bol 30. jún 2014. Na základe uvedeného bol na zasadnutie Dozornej rady Sociálnej poisťovne, konané dňa 17. júna 2014, predložený návrh na zmenu termínu splnenia tejto úlohy na 30. jún 2014. Dozornou radou bol prijatý.

K 30. júnu 2014 bola do ostrej prevádzky v IS JVP implementovaná kompletne upravená a doplnená funkcionality pre výkon vonkajšej kontroly, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie časti automatizovaného vyhodnocovania (štatistických zostáv).

Pre užívateľov sú k dispozícii nové štatistické zostavy z vonkajšej kontroly:

- 1) Prehľad o ukončených vonkajších kontrolách na sociálne poistenie vykonaných u zamestnávateľov za obdobie od dd.mm.rrrr do dd.mm.rrrr.
- 2) Prehľad výsledkov ukončených kontrol na poistnom na sociálne poistenie zistených pri výkone vonkajšej kontroly u zamestnávateľa za obdobie od dd.mm.rrrr do dd.mm.rrrr.
- 3) Efektivita kontroly, sumy platieb poistného uhradené odo dňa oznámenia o vykonaní kontroly do dňa právoplatnosti rozhodnutia.

- 4) Prehľad predpísaného penále (v súvislosti s vykonávanými kontrolami) za obdobie od dd.mm.rrrr do dd.mm.rrrr.
- 5) Prehľad zamestnávateľov, ktorí predložili mesačné výkazy a výkazy poistného a príspevkov na sociálne poistenie až na základe vykonanej kontroly za obdobie od dd.mm.rrrr do dd.mm.rrrr.

Všetky uvedené zostavy boli už implementované do ostrej databázy IS JVP. Do ostrej databázy IS JVP zatiaľ nie je presunutá štatistická zostava „Efektivita kontroly, sumy platieb poistného uhradené odo dňa oznámenia o vykonaní kontroly do dňa právoplatnosti rozhodnutia“, ktorá je v testovaní a zhotoviteľ priebežne odstraňuje chyby.

Z dôvodu kontroly správnosti vykazovania údajov bude prebiehať po implementácii všetkých zostáv na ostrú prevádzku v pobočkách a v ústredí Sociálnej poisťovne paralelná prevádzka vyhodnocovania vonkajšej kontroly do 30. septembra 2014. Je však potrebné uviesť, že aj po tomto termíne bude zabezpečená časť vyhodnotenia vonkajšej kontroly automatizovane a časť manuálnym vyhodnotením pobočiek. Dôvodom nezabezpečenia plnej automatizácie štatistických zostáv je nedostatočná dátová základňa a funkcionálnosť v IS JVP, ktorá nesúvisí priamo s výkonom vonkajšej kontroly.

- 2. Podávanie trestných oznámení na zamestnávateľov, ktoré sú fyzické osoby alebo štatutárnych zástupcov právnických osôb, v súvislosti s neplatením a neodvádzaním poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v prípade, ak zamestnávateľ nezaplatil alebo neodviedol poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v správnej sume najmenej za obdobie troch kalendárnych mesiacov a dlžná suma poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie je v sume 2 660,00 EUR a viac.**

T: ihneď

Z: riaditelia pobočiek

KM: mesačné vyhodnocovanie

a) v období do marca 2014 na základe údajov predložených pobočkami,

b) v období od apríla 2014 na základe údajov v IS JVP; zmena termínu – v období od júla 2014 na základe údajov v IS JVP

Plnenie: plní sa priebežne

K 31. júlu 2014 bolo v súvislosti s neplatením a neodvádzaním poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie podaných **9 954 trestných oznámení**, z toho:

- v roku 2013 6 948 podaní,
- v januári 2014 446 podaní,
- vo februári 2014 412 podaní,
- v marci 2014 357 podaní,
- v apríli 2014 403 podaní,
- v máji 2014 460 podaní,
- v júni 2014 427 podaní,
- v júli 2014 501 podaní.

Poistné vyčíslené v podaných trestných oznámeniach evidujeme celkom v sume **73 546 078,31 EUR**.

Z dôvodu, že vec bola celkom v 4 820 prípadoch prerušená, odložená, zastavená, odmietnutá, resp. postúpená v celkovej sume 31 133 731,10 EUR, **očakávaná suma poistného z oznámení podaných od januára 2013 je 42 412 347,21 EUR**.

Poistné zaplatené na základe týchto podaných trestných oznámení je **v sume 16 599 369,44 EUR** (úspešnosť je 22,57 % z celkového počtu podaných oznámení a 39,14 % z očakávanej sumy podaných oznámení).

Nižšie uvádzame dôvody a počty prípadov, kde sa už vo veci ďalej nekoná:

vec prerušená celkom v 491 prípadoch v sume 3 206 343,11 EUR z dôvodov,

- nie je známy pobyt podozrivého – 115 prípadov v sume 714 717,23 EUR,
- nie sú účtovné doklady – 264 prípadov v sume 1 689 976,83 EUR,
- iné - napr. spracovávanie znaleckého posudku – 112 prípadov v sume 801 649,05 EUR,

vec odložená celkom v 1 725 prípadoch v sume 6 510 006,42 EUR z dôvodov

- premlčané trestné stíhanie – 106 prípadov v sume 313 649,62 EUR,
- zánik trestnosti – zaplatené - 1 583 prípadov v sume 5 988 696,17 EUR,
- iné – napr. zánik trestnosti (znalecký posudok) – 36 prípadov v sume 207 660,63 EUR,

vec zastavená celkom v 1 588 prípadoch v sume 11 500 853,64 EUR z dôvodov

- zánik trestnosti – zaplatené – 938 prípadov v sume 5 029 612,02 EUR,
- premlčané trestné stíhanie - 23 prípadov v sume 64 688,77 EUR,
- iné - napr. skutok nie je trestným činom, platobná neschopnosť, úmrtie konateľa - 627 prípadov v sume 6 406 552,85 EUR,

vec odmietnutá celkom v 1 009 prípadoch v sume 9 901 006,87 EUR z dôvodov

- nepreukázaný úmysel – 624 prípadov v sume 8 319 688,79 EUR,
- premlčané trestné stíhanie – 17 prípadov v sume 17 285,49 EUR,
- iné - skutok nie je trestným činom; nie je dosiahnutá suma; čiastočne uhradené, vo zvyšku absentuje výška škody; poistné za jednotlivé obdobia nedosahuje výšku škody a spojením období nejde o „pokračujúci“ trestný čin; nie je známy pobyt – 368 prípadov v sume 1 564 032,59 EUR,

vec postúpená inému orgánu (napr. živnostenskému úradu) v 7 prípadoch v sume 15 521,06 EUR z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, ale priestupkom.

V súvislosti s neplatením a neodvedením poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie eviduje Sociálna poisťovňa toho času **120 osôb právoplatne odsúdených**. Uvedené sa týka **poistného celkom v sume 568 279,28 EUR**.

Sociálna poisťovňa prostredníctvom zhotoviteľa IS JVP intenzívne pripravuje automatizované vyhodnocovanie podávania trestných oznámení z IS JVP.

Pre rozsiahlosť dodávky funkcionality evidovania a sledovania stavu trestných oznámení a ich automatizovaného vyhodnocovania, nemohlo byť ich automatizované vyhodnocovanie zabezpečené od apríla 2014. Na základe uvedeného bol na zasadnutie Dozornej rady Sociálnej poisťovne, konané dňa 17. júna 2014, predložený návrh na zmenu termínu splnenia tejto úlohy na 30. jún 2014. Dozornou radou bol prijatý s pripomienkami.

K 31. júlu 2014 bola otestovaná a odsúhlasená v IS JVP funkcionality pre evidenciu trestných oznámení, ktorá bola implementovaná do ostrej prevádzky dňa 5. augusta 2014. Automatizované vyhodnocovanie podávania trestných oznámení si vyžaduje naplnenie dátovej základne, tzn. manuálne dovidovanie už existujúcich, bežiacich trestných oznámení užívateľmi pobočiek. Počas tohto procesu bude do 31. októbra 2014 prebiehať vyhodnocovanie paralelne zo samotného IS JVP ako aj manuálne.

3. Zintenzívnenie a zautomatizovanie kontroly splnenia prihlasovacej povinnosti SZČO a ich povinnosti platiť poistné na sociálne poistenie na základe údajov poskytnutých Sociálnej poisťovni Finančným riaditeľstvom SR (FR SR) a Ministerstvom vnútra SR (MV SR).

T pre zintenzívnenie kontroly: 31.08.2013

T pre zautomatizovanie kontroly: 30.04.2014; zmena termínu na 01.01.2015

Z: sekcia informatiky, sekcia ekonomiky

KM: štvrt'ročné vyhodnocovanie

Plnenie: plní sa priebežne

Na základe údajov poskytnutých MV SR (Živnostenský register) a údajov o príjmoch z podnikania a registrácii poskytnutých FR SR, sekcia informatiky vytvorila zoznamy fyzických osôb, ktoré mali živnostenské oprávnenie a príjem z podnikania bol vyšší ako zákonom stanovená hranica, t.j. mali sa prihlásiť na povinné poistenie SZČO. Tieto údaje boli porovnané s registrom poistencov IS JVP.

Podľa vyhodnotených údajov bolo od 1. júla 2004 neprihlásených 18 299 živnostníkov, z toho je

- a) 14 569 takých, ktorým malo vzniknúť poistenie od 1. júla 2011 alebo 1. júla 2012,
- b) 3 730 takých, ktorým malo vzniknúť poistenie pred 1. júlom 2011.

K 31. júlu 2014 bolo skontrolovaných 16 046 osôb, z ktorých:

- **v 6 379 prípadoch vzniklo povinné poistenie SZČO** – SZČO predložila registračný list, resp. pobočka rozhodla o vzniku poistenia, ak prihlasovacia povinnosť nebola splnená,
- **v 130 prípadoch povinné poistenie pokračuje** – prihlasovacia povinnosť nie je žiadna, poistenie pokračuje, na základe preverenia dosiahnutého príjmu SZČO má naďalej povinnosť platiť poistné,
- **v 9 537 prípadoch povinné poistenie nevzniklo** – preverovaním príjmu a postavenia SZČO bolo zistené, že uvedený počet osôb už nemá postavenie SZČO, resp. má pozastavené oprávnenie, alebo na osobu sa v sociálnom

zabezpečení nevzťahuje legislatíva Slovenskej republiky alebo príjem uvedený v daňových priznaniach nie je príjmom z podnikania.

V súvislosti so vznikom povinného poistenia doteraz skontrolovaných SZČO je vyčíslená odvodová povinnosť poistného v sume **9 714 371,00 EUR**.

Pobočkám **zostáva na skontrolovanie ešte 2 253 osôb**.

Na zautomatizovanie kontroly splnenia prihlasovacej povinnosti SZČO bola zapracovaná predmetná zmena funkcionality v rámci Informačného systému Jednotného výberu poistného (IS JVP) v nasledovnom rozsahu.

Funkcionalita pre spracovanie údajov zasielaných elektronickou formou:

- zo Živnostenského registra SR (ŽR SR),
- z iných orgánov pre účely automatickej registrácie – jednotná štruktúra dátového rozhrania.

V súčasnej dobe je v produkčnom prostredí IS JVP nasadená funkcionality na spracovanie údajov zo strany ŽR SR. V prvom kroku bola importovaná inicializačná dávka a každý deň sú importované zmenové dávky. Údaje zo ŽR SR sú zapisované v evidencii registrácie, pre zjednodušenie procesu evidencie.

Zautomatizovanie kontroly evidencie SZČO sa bude vykonávať od 1. januára 2015, kedy novelou zákona o sociálnom poistení vstupuje do platnosti povinnosť Sociálnej poisťovne oznamovať samostatne zárobkovo činným osobám vznik ich povinného poistenia. Z uvedeného dôvodu bol na zasadnutie Dozornej rady Sociálnej poisťovne, konané dňa 17. júna 2014, predložený návrh na zmenu termínu splnenia tejto úlohy na 1. január 2015. Dozornou radou bol prijatý.

4. Zabezpečenie elektronickej výmeny dát s Obchodným registrom, Živnostenským registrom SR, Obchodným vestníkom a Registrom fyzických osôb.

T: 31.12.2013

Z: sekcia informatiky

Plnenie: termín plnenia v texte

Za účelom zabezpečenia elektronickej výmeny dát boli so zhotoviteľom IS JVP v rámci Dodatku č.11 zazmluvnené nasledovné aktivity:

- a) Vytvorenie dátového rozhrania s Obchodným registrom (OR) s termínom realizácie 31.12.2013.

Dátové rozhranie na OR je vytvorené. Je zabezpečená elektronická výmena dát.

- b) Vytvorenie dátového rozhrania so Živnostenským registrom SR (ŽR SR) s termínom realizácie 31.12.2013.

Dátové rozhranie na ŽR SR je vytvorené. Je zabezpečená elektronická výmena dát.

- c) Vytvorenie rozhrania s Obchodným vestníkom (OV) s termínom realizácie 31.01.2014.

Pre Sociálnu poisťovňu je zabezpečený prístup k údajom OV prostredníctvom webovej aplikácie zo strany Ministerstva spravodlivosti SR, čím sú splnené technické predpoklady prepojenia IS SP a OV.

- d) **V súvislosti s prepojením na Register fyzických osôb (RFO) sú všetky aktivity na strane SP priamo závislé na poskytnutých technických parametroch zo strany prevádzkovateľa RFO – Ministerstva vnútra SR (MV SR).**

V súčasnosti prebieha testovacia prevádzka s využitím všetkých dátových rozhraní a súčasne je zabezpečená jednoznačná identifikácia fyzických osôb v jednotlivých registroch informačných systémov Sociálnej poisťovne (IS SP). Súčasne prebieha proces konsolidácie a synchronizácie nezverifikovaných údajov z registra fyzických osôb evidovaných v jednotlivých IS SP s cieľom vytvorenia interného registra, ako základnej údajovej základne, ktorá je synchronizovaná s RFO MV SR prostredníctvom webových služieb.

MV SR je schválený Integrovaný zámer na pripojenie IS SP na IS RFO MV SR, ktorý je podmienkou pre podpísanie Dohody o poskytovaní údajov do registra fyzických osôb a z registra fyzických osôb.

RFO, ktorého prevádzkovateľom je MV SR, nie je v zmysle platnej legislatívy v súčasnosti vyhlásený za referenčný zo strany Ministerstva financií SR (MF SR). Z toho dôvodu došlo k posunu termínu a zo strany Sociálnej poisťovne je záujem využívať údaje z RFO už v predstihu, aby boli zabezpečené všetky relevantné aktivity s cieľom zjednotiť, optimalizovať a zverifikovať údajovú základňu fyzických osôb v registri IS JVP a nadväzne aj v ostatných IS SP.

Za predpokladu, že RFO bude zo strany MF SR vyhlásený za referenčný register k 1. januáru 2015, Sociálna poisťovňa bude pripravená využívať registračné údaje z RFO ako referenčné.